

Posudek rigorózní práce Ondřeje Urfuse

Magický realismus a baroko

Mgr. Ondřej Urfus si zvolil náročné téma srovnání poetiky baroka a magického realismu, v konkrétním spojení s románem Miguela Ángela Asturiase *Pan prezident*. Už sám fakt, že se mu toto široce pojaté téma podařilo koncepčně a kompozičně zvládnout, přesvědčil o autorových odborných předpokladech v diplomové práci obhájené 2009, který byly uznána k předložení jako práce rigorózní.

Těžiště práce spočívá v pojednání o baroku, jednak v obecné rovině, jednak v Asturiasově románu. Tato hlavní část textu je podle mého názoru výborná. Vyzrále a na základě dlouhodobého studia se vyrovnává s různými teoretickými koncepcemi baroka i s jeho historickými proměnami. Ve výkladu pojmu baroko postupuje O. Urfus od problému jeho základního vymezení a průběžně se rozbíhá různým souvislostem (např. včetně zmínky o diskusi o smyslu českých dějin), neztrácí však přitom ústřední nit, k níž se vždy vrátí. Má vnímavost pro složitost problematiky uměleckých slohů, nezjednodušuje. Myslím, že toto je nejsilnější a mimořádná stránka předložené práce i předpoklad do budoucna.

Důkladná orientace v rozsáhlé odborné literatuře je badatelským výkonem přesahujícím rovinu diplomové práce. Profesionální literárněvědnou kvalitou je autorova promyšlená metoda, v níž se záměrně a s oporou v odborné literatuře (J. Rousset) věnuje více podobnostem než rozdílům. K důkladnosti patří snaha nepřejímat názory zprostředkovaně („z druhé ruky“) a dohledávání původních prací.

Stručně, ale výstižně jsou formulovány i pasáže o osudech baroka v Latinské Americe. Zde na okraj podotýkám, že podle mého názoru by zmínku zasloužila i renesance, spjatá se samým objevením Ameriky (renesanční antropocentrismus, zvědavost – kterou baroko jen přejímá, duch dobrodružství a utopie). Důraz na baroko jako formující styl iberoamerické kultury je jednou koncepcí, byť nejvíce rozšířenou (zvláště v mezoamerické oblasti).

Ve stínu pojednání o baroku zůstávají pasáže o magickém realismu. Kapitola věnovaná „Vymezení magického realismu“ je evropsky sebestředná, resumé knihy Ch. Scheela je proto sporné. Pasáž o polemikách o magickém realismu je značně zjednodušená.

Vedle první části práce o baroku je jejím druhým těžištěm srovnání Calderónova dramatu *Život je sen* s Asturiasovým románem. Po shrnutí děje románu, které se zdá napsané spíše pro úplnost, následuje vynikající 5. kapitola „Zobrazení ambivalentního světa animálnosti a kontrastů“. Styčné pole barokní poetiky v obou dílech přivedlo autora k paralele

mezi obrazem animální ponuré smečky žebráků před katedrálou, v románu *Pan prezident*, a slavné scény Segismunda před jeskyní; bohatě ji rozvíjí a odstiňuje, se senzibilitou pro atmosféru obou děl a její duchovní význam i pro básnický jazyk s jeho zvukovými kvalitami (např. srovnání výkřiků Ó, běda! a Matko!).

Celkově považuji práci za mimořádnou tím, že spojuje erudovanost, smysl pro teorii a zároveň literární múzičnost. Odpovídá nárokům kladeným na rigorózní práci.

prof. Anna Housková

22. března 2010